

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adressa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szakoleza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor. Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Obrázky z Tibetu.

Z cesty Sven Hedina švédskeho cestovateľa.

Tibet je záhadná, posiaľ nevyskumaná krajina v centrálnej Azii. **Tibet** je poplatnou zemou Čine, ale inak celkom samostatný pod vládou budhistických kňazov a mnichov. Krajina táto bola posiaľ strašne neprístupnou, mnohí zaplatili svoju odvážnosť životom keď vstúpili na posvätnú zem Tibetu. Angličani, Rusi pokúsali sa vniknúť do zeme, poznať národ a jeho života vidieť tajuplnú osobu polboha v hlavnom meste Lharissa budhistického Dalay Lamu, veľkňaza, ktorého si jako nedotknuteľného, svätého etia jeho poddaní.

Europejský smrteľník ešte nevidel Dalay Lamu. Býva v ohromnom kláštore, podobnom pevnost

uprostred 600 pohan-ských kňazov. Celé mesto pozostáva z ohromných budov, podobných kasárňam, všetky plné sú budhistických kňazov, ktorých musí živiť úbohý ľud, tak jako to pravidlá múdreho Budhu, ktorý toto náboženstvo založil, a ktoré počítuje v Asii asi 1000 millionov duší.

Sven Hedin pri-niesol zo svojej cesty mnoho zkuseností ale zem neotvoril svetu ani

cudzincem. V Lharisse nesmie bývať ani jeden cudzinec a ani jedného kresťanského človeka tam niet. Najnovšie **Rusko** začína zo svojej azijskej dŕžavy prenikať až ku hraniciam Tibetu. možno že o pár rokov bude nám tak známy, jako Čína, ktorá len do nedávna uzavierala

pred národami europejskými svoje hranice a vojnou musela byť donútená aby ich otvorila.

A sotva minie polstoletia a povezieme sa železnicou do svätého mesta lámov tak, jako možno sa už dnes dostať železnicou do nedobytného kedysi čínskeho Pekingu.

Kupujte v potravnom spolku!

Obrana malých remeselníkov.

Zákonov máme až mnoho a z ohľadu priemyslu máme vypracovaný celý kodex. t. j. zbierku zákonov. A pýtam sa či už ozaj tieto zákony len jedného z našich remeselníkov postavili na nohy? Ba práve na opak sa deje.

Postavenie našich remeselníkov je toho roku veľmi biedne, cítiť to že vlni vinohrady naše neprinesly úrodu. Vystaly peniaze, ktoré do mesta nášho prichádzaly za víno, a pocíti to každý človek.

A keď by boli aj iné pomery a hojné úrody tiež, predsa náš malý remeselník bude vždy viac a viac upádať. kým sa premena v našich priemyselných zákonoch nestane.

Jako teda by sa dalo odpomôcť? Otázka táto je tak jednoduchá ako táto: ako že môže hladom zápasiaci človek sa na živote zachovať? Jednoducho tak, že sa mu dostatočná strava poskytne.

Nie len vo veľkých mestách, ale aj na vidieku je tisíce malých remeselníkov, ktorí sa chcú živiť, k čomu majú aj právo, pretože daň platiť musia. Čo je najhlavnejšia príčina úpadku remesla? Veľký priemysel? Zaiste aj ten, len že vývoju zabrániť sa nedá, to by bola zpiatočnická politika. My najhlavnejšiu vinu nachádzame v tom, že sa kupectvu všeobecné práva udelili.

Či môže ten malý remeselník živý byť i s rodinkou svojou, keď mu naproti býva kupec, ktorý všetky výrobky tohože remeselníka na sklade drží, a odobiera od účastinárskej spoločnosti, ktorá má 10—12 millionov základného kapitálu? Pozrite sa po obchodoch. Výrobky ševcov, krajčírov, zámočníkov, sklárov, plechárov, povrazníkov áno aj masiarov má kupec na sklade. Čo teda urobiť? Obmedziť veľký priemysel? To nie, ale obmedziť všeobecné právo kupectva.

Výrobky veľkého priemyslu by som zákonom povolil len tým odpredávať, ku ktorých remeslu tie články výš pomenovaných remesiel prislúchajú, veď by ešte vždy sta a sta článkov ostalo pre kupca s ktorými by obchodovať mohol. To by bola vec spravodlivá, čestná, bez toho že by druhým škodila, malému remeselníkovi by prospešnou bola. Slovom všetky články, ktoré do oboru malého priemyslu patria, mal by len malý remeselník odpredávať, kupec len v tom páde, keď by priemysel ten zastúpený nebol.

I zdravý moj rozum mi to hovorí, že keď prídem ku ševcovi, by mi obuv urobil, nekúpim si u tohože nohavice, košeľe, šaty, rukavičky, dáždňik, fajku, sadlo a múku, preto že nemá práva ku odpredaju týchto vecí, kdežto kupcovi dovoleno aby predával všetko, alebo ku príkladu staviteľovi sa poveluje, aby zamestkňoval tovaryšov zo všetkých oborov, a takýmto spôsobom ničil drobných remeselníkov.

Stejně právo pre všetkých, a prísne oddelenie jednotlivých priemyslových oborov si naši remeselníci žiadať musia.

Odporúčajte „Pokrok“ jedno číslo stojí 1 kr.

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy.)

— Smolenice. Strýdža z pod Hája. „Je to krásna vec, utešená, ej čo by za to nedal keby to mohlo aj u nás byť“, hovoril si sám sebe za mnou sediaci sused z Hor. Orešán. „Ale veď inde to hrajú páni a paničky jako som počul aj v Trnave, a toto všetko sediaci, roľníci, ľudia z práce ťažkej, je to možná vec, žeby mládež, ktorá sa nikde v žiadnej škole neučila a s páni nikdy nezabávala — lebo si tej sedlače málo kto všima — mohla takto smelo vystúpiť a takto predstavovať, jakoby to bolo na ozajst.

„Keď sa nemylim to je tuším Boháčkov syn, celý je do rodiny, znám jeho otca schádzame sa v Trnave a kde kade, a tie dve to budú sestry, tá Veronka a stará Hana“ „pravda že sú, veď som ja ich rodina, ozvala sa statná tetička za mnou, a ja som Boháčkov sused“ povie mi ktosi za chrbátom a milý Orešan už veril, že herci nie sú dáky najatí cudzí ľudia, ale že je to opravdová smolenická roľnícka mládež.

A náš orešan počúval pozorne, naslúchal spevy, vstával, sadol aby mu nič neušlo, krútil hlavou, čudoval sa a tešil sa v srdci a keď nešťastná Veronka vrhla sa do studne, nezostalo jeho oko suché, slza radosti a žiaľu zjavila sa na jeho lici, a videl hneď v duši svojej tie mnohé Veronky, ktorých k voli ženichovi narobia u nás v každej obci, boli namluvači a odhovarači, tak je to už v živote a Strýdža je kus života, preto dojima uchvacuje a srdce človekovo makne pri predstavení až na podiv, každý vidí v Aničke svoju dcéru a v Martinkovi svojho syna, alebo niekoho z rodiny, a pomyslí si „ej Bože však aj ja som tú svoju tak vydal, len aby sa to mne s mojimi deťmi nestalo“ a ponevác vidí na deskách svoje deti a nie komediantov zo sveta ktorí hrajú aby zarobili kúsok chleba, — ktorí vkladajú do hry všetok svoj cit, svojho ducha, mladistvý oheň, svoju nevinnosť, hra dojima, teší a blaží nás nesmierne.

Kto môže povedať že smolenickí herci nedojmali neobveselovali mysle, bolo ticho, ale slzy a vnútorné pohnutie hovorily zvúcným hlasom. Veru, veru ani neviete deti milé čo konáte a nie ste si toho povedomí, jaký zanedbaný úhor preorávate vašou prácou, vašou hrou — jako hovoril váš horlivý a obetivý pán farár, zapamätal som si slová tie, a hlboko vrezaly sa mi do duše. Preorávate púštiny, kľučete húst, ktoré behom času rozbujnelo v našich srdciach, kynožíte burinu, a plejete nezdravý, jedovatý plevel, ktorý zahusil malú biednu slovenskú roľničku v duši našej. Taká roľa zarastená, nezoraná, vycicaná že sme sa už k nej ani nehlásili ba ani sme ju sami v sebe nepoznali.

A predsa je živá, cíti a myslí; v kom sa minulú sobotu a v nedelu večer neohlásila, ten jej nemá alebo je v ňom načisto mrtvá, ale Bohu chvála takých bezduchých tam nebolo, netrúfali, išli medzi mrtvé duše, medzi slepých hluchých aby necítili, nevideli a nepočuli, báli sa prísť, netrúfali si na svetlo k prameňu tepla, snáď by ich to bolo rozohrialo a ľad na ich srdci bol by pustil, ó jaké by to bolo nešťastie, veď potom museli by uznať, museli by do seba vstúpiť, a čo je najhroznejšie museli by byť lepšími a museli by do spolku, a tam je tak nevoľno zle, u Kleina a Grosa sloboda, voľnosť trunku dostatok a tam čo z tých rečí, len sa rozpráva a čo z toho no jedným slovom sú ľudia, ktorí chcú byť na roli slepými, hluchými a povedome hlúpymi a tým leni pomocí, majú duše zarastené burinou zatvrdilosti a zlosti. *Odpuštite im lebo nevedia čo činia*, a keď prídu jako tí delníci v evanjéliume, prijmite ich o deviatej tak jako o 6. ráno a nereptajte ani na tých čo prídu o 11. *Všetkých rornako s láskou*. Dobrou a usľachtilou prácou, vytrvalou snahou získate ich. Už po predstavení budilo sa ich svedomie, počul som ich, len pracujte a vzbudte revolúciu v ich srdciach, až vzplane v nich boľ medzi dobrým a zlým, postavte sa na stranu dobrú a vyhrali ste. K tomu mládež drahá, milá prispievaj usilovnosťou, poslušnosťou a poctivým životom, na pletky nedajte nič.

Včul nastáva vám cesta križová, plná trpkosti, láska a svornosť nech sú vašou zbraňou. *Vytrvajte a víťazstvo vaše bude úplné a slavné*.

Jako len hrali tí smolenickí junáci a panny? pýtajú sa et. čitatelia „Pokroku“? Znamenite! Videli ste už zámožného, hodného gazdu, vdovca bohatého zkušného, to bol Matuš Breznianský v osobe *Mišku Kociana*, mladého nadaného, ktorý svoju úlohu výborne previedol, ani na postavu, ani na hlas nenajdeš hneď tak vážneho strýčka. Len hnevnu a ostrosť viacej mal vyvinúť, keď ho *Martin* nechcel poslúchnuť.

Veronka: Agneša Dvoráková bola hrdinkou večera, tá smelosť vystúpenia, ten oheň lásky, tá živosť na javišti, jej odhodlanosť, cituplná hra, jej nešťastie pôsobily silno na prítomných, uchvátily ich tak, že veru mnohí videli len Veronku a nie Agnešku Dvorákovú. Skočenje do studne bolo tak znamenite prevedené, jako nikde posiaľ a keď zastihla *Aničku* pri križi a robila jej výčitky a zdvihla na ňu kameň, všetko začalo slzeť. Veronka prejavila veľký talent, jej patrí najlepšie vysvedčenie! Tešíme sa na ňu v budúcich hrách.

Anička: Janáček Anna, skromná, tichá od sveta zapovrhnutá, len od Martina milovaná *Anička*, dobre pre-

viedla svoju ťažkú úlohu. Celý svet ju nenávidel, smútok a žiaľ javil sa v jej hre, celkom verne svojej úlohe. *Anička* hrala s citom a šikla sa k Martinovi, len plakaj nevie, musela posiaľ málo plakať, keď sa lúčila s Martinom a dávala mu pátričky, to hýbalo so srdcami a keď spievala „Mať moja“ plakali ľudia. Len viac života treba vložiť do hry a bude i jej hra dokonalá.

Eva, Mariška Ferek, sestra Matúšova, bol pravý vzor starostlivej hospodyne, ktorá pospomínala hory doly, aj že jej sliepky vajcia bez škarupin nesú, šikla sa veľmi k Matúšovi a prihovárala mu z celého srdca, aby Martina Veronke naklonil, úlohu vedela jako „otčenáš“. Troška rýchlo rozprávala, ale bolo ju rozumieť dobre. Bude z nej dobrá herečka.

Stará Hana mala by byť hlavnou úlohou v „Strýdži“ ale *Ecka Dvoráková* nechcela byť starou, úlohu vedela znamenite, aj pokasľovala, ale nechcela pochopiť, že ona predstavuje starú, chudobnú ženu. Stará Hana vyzerala inde jako žobráčka, v Smoleniciach jako nevesta, pekná, mladá vyobliekaná a okuliare jej tak svedčaly jako nejakej krátkozrakkej rychtárke „brile“, keď ide medzi pánov do Trnavy, no hodí sa pre úlohy mladé. Pán riaditeľ, keď úloh rozdá, musí sa mu každý herec zaviazat, že bude poslúchať, *to je pri divadle preú podmienka*. Keby sa Stará Hana v Smoleniciach bola obliekla jako stará bol by úspech herecov dokonalý a úplný.

Martin, Karol Oravec je herec opravdový, citlivý, on neodvrkal svoju úlohu, ale s citom rozprával so svojim strýcom Matúšom a nedal sa sklátiť, Martin mal i pohyby pekné a keď tak milo úprimne lúčil sa s *Aničkou* a uprel oči smutno na zem, dojatý bol každý jeho precítenou hrou.

Kalina rychtár. *Martin Boháček* statný a vážny hospodár, s rychtárskou palicou, hral dobre svedčalo mu to, jeho čierny zrak dodával mu úradnej prísnosti a nezlaknul sa ani, keď jeho návštevu stará Hana zožehnávala. I z *Martina Boháčka* bude herec, treba mu len živšej úlohy, vlohy má, aj voľu.

Palko — Miško Vadovič, svojou štíhrou, peknou postavou, príjemným hlasom, získal si hneď pri prvom vystúpení uznanie obecnstva. Viacej pohybu a smelosti mu prajeme, bude z neho herec pekný a dobrý.

Beta — Oravec Katerina. Žena Adamova, tetka klebetnica, čo sa len vadí s mužom, so ženci, donáša noviny, šikovno previedla svoju úlohu, bystrá a skočná bola, no a s jazykom tiež nie pozadu.

Adam, Počuch Miška. Má smysel pre hru, len mal malú úlohu, vo väčšej by sa iste dokonalejšie predstavil, na žartovné hry sa hodí, len pohyb a výraz tváre treba zmeniť.

Janko, Bubláček Vendel. To bol rarasch, čertík, šelma nabíjaná, jako by mu bolo celé javište patriło, behal, jedol koláče (iní sa ich tuším báli) nahýbal flašu, smial sa, hneď sa triasol jako osyka, keď videl mátohu bielu. Obecnstvo ani zo smiechu nevychádzalo a odmenilo ho potleskom. Tomuto sľubujem na javišti peknú budúcnosť, pre neho budú veselé, žartovné úlohy.

Aj *Ondrej, Blažo Štefan* snažil sa dobre hrať, mal úlohu krátku, ale si vybavil svoje, jako sa patrí.

Morka . . . Bubláček Beta
Katka . . . Kocian Anna
Zuzka . . . Kurinec Anna
Dorka . . . Boháček Ottila

mali malé ale dôležité úlohy, dost im to išlo, len zdály sa jakési zlaknuté, keď videli tolko obecnstva, herec nesmie si ničoho všimnúť len na svoje mysleť. Nezabúdajúce, že všetci hrali vo väčšej, svetskej hre prvý raz. Na prvý raz „Pán Boh zaplať“, dokázali herci smolenickí všetci mnoho a poukázali na tie krásne vlastnosti, ktoré sa v duši nášho ľudu skrývajú.

Uprímná vďaka Vám milí herci, za tie krásne večery a zvláste za nedelu, lebo vtedy hráli ste najlepšie.

Nech vás aj vašich riaditeľov posilňuje Boh v započatej práci, „Sirote“ a Strýkovi, ktoré sa vaši remeselníci usilovne učia, tešíme sa a prideme zase len nás zavolajte. Mnoho zdraví! (Záhorák).

— Z Unina. U nás duchovný život je v najväčšom rozkvetu, čo je jedine zásluhou nášho velebného pána farára, ktorý nám „krásne a bohumilé“ reči drží v chráme božom. Dňa 26. apríla mal utešenú a srdco povzbudzujúcu kázeň, všetky slová zo svätého písma bral. Pri tejto príležitosti založil pre nás spolok kresťanskej striezlivosti. Nie len muži sa zriekli pod vedením p. farára že nebudú slivovicu viacej piť, ale utvoril sa aj ženský odbor kresťanskej striezlivosti pod predsedníctvom slečny Ulíše Dobropitnej. Celá slavnosť bola sprevádzaná krásnou hudbou nášho organa, tak že sme všetci plakali od radosti. Náš pán farár je najväčším priateľom spolkovej myšlienky a neunavene pracuje na tom, by náš ľud z biedy pozdvihol, a nadvrch by súdy, ku ktorým sú naši ľudia veľmi náchylní, prekazil a tak ku bratskej láske priviedol. By sme mu našu lásku preukázali, očujúc že on obľubuje zbierku starých peniazí, uzniesli sme sa, že mu ku tejto nápomoci budeme. Všetkým našim susedom prajeme zo srdca takového duchovného otca, jako aj my v Unine máme. *Unian*.

— **Z Búr sv. Mikuláša.** Odpoveď tomu údajne peterskému mikulášovi. Nekto silou mocou chce byť, keď aj nie výchytrným, teda vychytrným. Počul som kedysi, že latinák povie: keď bys bol mlčan, vtedy bys bol zostal mudrcom, t. j. ponevác si mluvil stal si sa oslom. To platí o tom básnikovi. O básnikoch sa vraví, že ich kopnul akéhosi druhu: kôň pegazus, keď im prichádzajú na um rezké veršiky. No a tohoto z Petra? iste ho kopla Ferencová krava, čo to na suchoty trpí; lebo i ten verš jeho je suchopárny. A keďby aspoň len rymi jeho kulhali, veď tu kulhá i pravda, lebo v každom slovu kypí zást oproti statočnej duši a celá vec zakláda sa na lži.

Viete p. redaktor, kto sú ti ospievani chudobní? Čítal som o Janoškových kamarádoch: dvanásti sokoli. Surovec, Ilčík, Adamčík, Hrajnoha, Potúčík, Uhorčík, Garai Tarko, Mucha, Durica, Michalčík. Keď by ti ospievani 3 chudobní v tej dobe boli žili, iste by ich bolo 15, lebo Janošik by sa za nich nebol haňbil: Budai Jozef lump z I. klasse, ktorí už i slepého otca neráz i mater pobil a ženu koľkoráz Boh vie! Linek Jan pastierov syn, kamas slobodný, tento čo ponocný koštoval už i farské jablká. Vo vytíkaní okien, v bitkách je on majster. Už sme mysleli, že mu nariastli býkové rohy, že ho museli z hlásnictva prepustiť. Na kozu bola sverená kapusta, tak si počínal neskrutenec. Jeho švager Janiček (kráľ) švec škoda ho byf, že sa k tej luze pridá, ten robí garáždu, len keď má pod širákom veteránskym, ako ho složí je poriadny človek a číta i troj novín. Nuž toto traja — ale len jeden kráľ — nezmeslili sa v koži svojej a ohrozovali verejný pokoj a životy ľudské, ba i samého Ignáca rychtára. — ktorému sú neni hodni ani do šlapaje stúpiť. — Či sa proti nápadom zbojníka nemá brániť, keď mu ide s nožom ku tváre?

Nie rychtár pije, ale oni už nastrebaní robili škandále. Nie rychtár bije, ale oni ohánali sa nožom a bili sa štekami.

Čo mohlo viesť pisateľa k uverejneniu lže? Pomstychtivá závisť.

Kto čo hľadal, vždycky najde!

Keď bys bol mlčan, bol bys mudrcom ostal. Nuž ale veď aj Herostrat sa spomína vo svetových dejinách, ačkoľvek nič chvály hodného neučinil. Či ti traja nebažili po herostrateckej sláve? Tam ten aby bol spomínaný podpálil jedon (Dian 4) kostol a tito? Šliapu sa po cti statočnej duše.

— **Nadaš.** Kalendár od Škaredej—Strečej. Jaká to mravná škoda, že deti do školy nechodievajú! Kolká to mravná škoda, že slávny p. rychtár nedorostlú mládež trpí v šenku pri zábavách! Kolká to mravná škoda, že predstavení a tatkovia v šenku pri pálenke vysedávajú i po čas bohoslúžieb! Kolká to mravná škoda, že čiastka predstavenstva obecného skoro ustavične v šenku vysedáva a tam niektorým remeselníkom výrok dáva, že nesmia v kostole v laviciach sedeť a však váš „Neveriaci“ ten ano! Tuším vy chcete vynahradiť aj tú škodu čo náš potravný spolok zapríčinil tým p. šenkárom? Kolká to škoda pre obec, keď p. tatkovia po skládani počtov pri obecných záležitostiach minú aj 10—40 korún v šenku. Alebo tie nečíslované osmičky? Hej! rychtárko na toto vynaložte svoju starosť aby sa takéto škody nerobily. A potom sa ešte pýtate, či p. veľkomožný nenie proti divadlám, k vzdelaniu občanov? Veru aj vám by sa zišlo trocha múdrosti! A konečne prečo ste tak proti tomu, aby mládež vo škole hrála? Práve to je miesto k tomu, lebo divadelné knižky, (aby ste vedeli, lebo vy tomu nerozumiete) vyobrazujú kus života ľudského a hra končí sa s tým, že cnosť príjde k odmene a hriech k trestu. Konečne však z vás ani jeden na tých hrách účasť nebral, teda čo vám je to protivné, snáď sa vás volačo z tej hry týká?

Čo si tak myslíte, mali by sa tieto hry v šenku prevádzat? Preto ct. tatkovia — nepriatelia divadelných hier a ct. p. rychtár uspokojte sa z rozsudkom p. veľkomožného, ale spolu buďte na tom, aby sa tiež tie skutky čo vám tu vyčítajú, ďalej nepáchali. Tešte sa radšej že vaša stihodná mládež vzdeláva sa, učte sa od nie vzdelanosti, svornosti a múdrosti. Vy al nerci nedajte sa od nich nastrašiť ale kráčajte po tej ceste i na ďalej.

Občania.

Svoj ku svojmu a vždy dl'a pravdy!!!

— **Pernek.** (prešp. st.) 27. apríla. V dopise z Perneka v č. 17. cteného „Pokroku“ na prvom mieste uverejnenom, temer ani slova neni pravdivého. Dujmič nikdy žiadneho hostinca tu nemal, a preto ho „Flekarovi“ Štefanovi Simekovi, ktorý vraj chudobný z Haprunky do Perneka prišiel a tu za krátky čas zbohatnul, ani predať nemohol. A čo týka sa údajného zbohatnutia Šimkového: o tom tu v Perneku tiež ničoho nevieme a na hostinci na žiadan pád nezbohatnul, lebo dosiaľ ešte žiadneho hostinca nemal a ani podnes ho nemá a tak na ňom ani zbohatnúť nemohol, a okrem toho to jeho údajné zbohatnutie, jako medzi riadkami, horeznačeného dopisu vyčítať toľmožno, tak vyobrazené, jakoby občania perneckí statočne popíjali a tak zbohatnutie hostinskému za krátky čas umožnili, tiež nestojí a žiadneho základu nemá, lebo tu v Perneku na hostinci jako hostinský ešte nikto nezbohatnul, ano čo viac žid Abrahám Wollner, ktorý do kšeftu sa dobre rozumel a výše 30 rokov tu hostinským bol, žiadneho väčšieho majetku po sobe nezanechal. A čo my tu u nás o údajne zbohatnutom Simekovi vieme, je to: že trebárs nie jako flekar, ale jako krajčír, — ačkoľvek nebohatne, a na to, že by tým, ktorí ho zvolili za kapitána tunajšieho hasičského sboru, 1 Hl. vína a 200 cigár obetoval, mu nesiaha: — no pri tom všetkom zo svojeho remesla statočne sa živi, ale ten pernecký občan, čo ten nepekný a Perneckanov v nepravom svetle vyobrazujúci dopis o Perneku napísal, čirú nepravdu písal a to jemu ku cti neslúži.

Pernecký.

— **Holíč.** Zase novina: Máme u nás novozariadený veľký sklad oblekov, dostať v ňom tie najnovšie obleky, dl'a najmodernejšieho parížskeho strihu a čo je hlavné, sklad pomenoval sa zvučne u „Kráľa Uhorského“, sme ozaj zvedaví, či si to môže kupec len tak, mne nič tebe nič, taký titul privlastniť.

A jaká lacnota, hotový oblek za 18—20 korún, cele tak lacno jako u *Jakoba Rothbergera* na Štefanskom námestí vo Viedni. Hja, keď u nás sú noví krajčírski majstri, ktorí sa tuším v Pešti, či vo Viedni učili pristihovať a ktorí sú v stave oblek vyhotovíť za 4 koruny, potom sa nečudujeme, že sú obleky tak laciné.

Teda čujte vy páni tovaryši: zedníci, tesári, ševci, stolári, pekari atď. hrnte sa tam ku kráľovi krajčírov, tam je všetko laciné, jenné na toľko, že jako som počul, dostane sa hneď ku každému obleku aj smečnik a dáždňik aby sa šaty nekazily a večne trvaly. Nam ostatním krajčírom nepozostáva nič, len ist do tohoto magazína za tovaryšov, alebo do Ameriky.

My roboty nepotrebuje, porciu si zaplatíme a o prácu sa nemusíme starať. Nech žije parížska móda a viedeňský strih a ti dvaja *zázrační* majstri čo sú v stave za 4 kor. ušif oblek.

Krajčír.

— **Z Nešticha.** Skoro si ani netrúfame, aby sme vám niečo opisali, lebo veru naše ruky sú ťažké od práce, k písaniu nesúce; ale my myslíme, že pan redaktor aj taký k nečítaniu dopis vďačne prijme. Ani sme sa nevedeli prenačudovať keď sme len raz v kročili do „kat. kruhu“ smolenického, jak pekne sa tam dá zabávať, neboli by sme to dali ani za nič, len to si lutujeme keby sme tam už skorej boli vnišli; lebo nie že sa môže len takým spôsobom pozbať takých pomerov, ktoré ešte v našej obci sa pretriasajú; ale ešte i mnoho dobrého sa môže poučiť, lebo veru jak špatný chýr to bol, keď naša mládež v čas postní hulákala po uliciach tak že už sa musela smolenická mládež do toho zamiechať a ich pokarhať jak sa majú chovať. Preto drahí bratia, odhodlajte sa a vstúpme za údiv čítacieho spolku smolenického a pilno čítajte „Pokrok“ snáď takým spôsobom prideme k cieľu. Sláva smolenickej mládeži za krásne predstavenie. Prideme zas.

Janko Jurko.

— **Čáčov.** dňa 27. apríla. Čo senický dopisovateľ o nás čáčovanoch v poslednom čísle „Pokroku“ píše, je všetko pravda. My veru malé poželnanie máme na tej železnici. Slávna spoločnosť nám nielen slúbenú cestu k stanici nespravila, ale nás súdobne núti, aby sme jej za takú cestu odhlasovaných 4000 zlatých zaplatili. Cesty nemáme a na prvom stupni nás už posúdili. Či snáď preto, že sa na nás poďzupan hnevá? Pravda appellovali sme, lebo Nitra nenie posledné slovo. Je to zvláštne; my máme stanicu na 10 minút od dediny a musíme ísť na voze 3/4 hodiny ku nej. Peši prístup sa nám tiež prekáža, lebo strážnici majú naložené, aby

počnú od rychtára až po kišbira nikomu nedovolili po dráhe chodiť. Aj ináč zle nám robí trať železničná. Toho jara už dve veľké vody prišli, násyp ich stavil takže miesto na lúky tiekly širinou roliami. Pobraly hnoj a naniesly kamenia. Keď strhané rampy naprávali, statný rychtár náš Pav. Mikulík Chribsky sa rozhodne ohradil proti tomu, aby trhliny koksom, troskami z uhlia navázali, lebo to pri najbližšej vode pojde zase všetko na naše role. Ale miesto uznania dostalo sa mu surového grobianstva od dohliadača dráhy, p. Malinku. Nuž my nemáme na to rychtára, aby nám ho každý zamestnanec železničiarsky urážal, menovite vtedy keď on svedomite zanjmy obce bráni. Spolková záležitosť nemôže iaksi do predu. Ešte vždy neni tej miestnosti. To je ale najväčšia chyba, že u nás každý praje len sebe, jednotlivcovi, židovi a obriastle srdce nevie sa sobriať za všeobecnosť.

Občan.

Drobné zprávy.

— **Z Brockého** nám sdelujú: Na obecnej váhe, ktorá bola vrstavená z polovkových peňazi, váži od Nového roku p. A. Vlasak obchodník potr. spolku. Toto sa ale nijako nelúbilo Múricovi a začiel si aj žalovať do Holíča, k pánu slúžnemu, ale nepochodil. Toť nedávno dali si odvážiť pán Múric grumbír a potom sa dala Múricka odvážiť, aby vedela o kolko schudla, čo založený je v Brockom „Potravný spolok“ a čo mládež začína im vyhýbať. Z toho zvada, že pán obchodník zle váži, že neni vážiť, a ž milá Múricka dala obchodníkovi po hube. Čo sa stalo potom medzi nimi nevieme, len na druhý deň, že ju veľmi bolely zuby. Vážte svedomite a nezostávajú nikomu dlžni.

— **Z Radimova.** Náš pán rychtár cíti sa už v sedle svojom tak istým, že si všetko robí po svojom, jako sa mu lúbi. Povýšil si plat na obecného kanca o 16 kor. bez vedomosti výboru. My sme mu ich zo samej lasky neprijali a musí pekne peniaze vrátiť. Kto sa chce dať ešte raz za rychtára voliť, ten si nesmie takéto veci dovolovať.

Čo nového vo svete.

— **Vo Francúzsku** prevádza vláda divoké prenasledovanie rádov mníchov i mnišiek. Kostoly kláštory sa im na silu zatvárajú, majetok habe.

Niektorí kláštorníci povolujú iní zase odporujú a dávajú sa násilim vyhánat. Lud sa bráni a zastáva si kňazov.

Combes minister prezident pohrozil, že i slavné od stotisícov katolíkov navštevované pútnické miesto Lorde a zázračnú jaskyňu dá zavreť. V Lorde povstal následkom toho veľký pohyb medzi všetkými ľuďmi, ktorí sa tom živia a hneď vyslali deputáciu k ministerium.

— **Z Macedonie.** Turecko má už v Macedonii sústredené asi 100,000 mužov vojska. Bulharské dediny povstávajú jedna po druhej a chytajú sa zbrane. V každej dedine postavený je náhly súd, ktorý Bulhar prichytený je so zbraňou v ruke, každý je obesený lebo zastrelený. Malé odiele macedonské napádajú stále turecké vojsko ktoré nemôže sa tak rýchlo pohybovať lebo nemá vozov a ťažkého výzbraju.

Macedonci pomáhajú si dynamitovými pumami a Turci rozprchnú sa na dve strany a urobia taktó cestu povstalcem. Albánci držia ešte posial komisiu Ulemov (tur. kňazov), ktorí prišli s nimi vyjednávať, zatvorených. Albáncov sa teraz Turci viacej boja nežli Macedoncov.

Hovorí sa, že v meste Skoplii zabili zase ruského Konsula Maškova. Keby sa to potvrdilo, malo by to za následok ťažké zápletky.

Všeličo.

— **Zo Senice.** Oznamuje sa nám: Vo štvrtok dňa 7 mája o 11. hod. predpoludním na trhovisku bude v Senici pán Fr. Veselovský vyslanec okresu senického svojím voličom verejne účtovať.

— **Páf do Vamberie.** Pohne sa 9. mája z Jablonice. Cesta tam a nazad bude stat 20 kor. Kto sa chce súčasťník nech sa hlási na dolupodpísaného do 7. mája.

Pavel Pinkava
modleník.

— Herci z **Dolnej Krupěj** urobili výlet do Smolenic dňa 26. apríla konali dost dalekú cestu aby len videli Smolenických hrát. Prekážkami nech nedajú sa zastrašiť a doma nech probujú ďalej. Mladý Jesenský prednášal solový vystup a osvedčil pozoruhodný talent.

Nadašania jako počúvame hráli dňa 26. apríla v Binoveciach „Rozmarin“.

Zo Skalice. Aj u nás v Skalici je ex lex, lebo nemajú na mestskom dome peňazi, aby mohli úradníkov vyplatiť. No to je pekny poriadok.

— Rodičia pozor na deti! V Skalici utopilo sa dvojročné dieťa Jana Šohajdy v kaluži na dvori. Matka bola práve v kostole a dieťa nechala bez dozera.

Počasie. Mierne, v severovýchodných krajoch krajiny sem i tam dažď a búrka.

Vzorky zdarma!

Firma křesťanská!

Lodenové sukne,

různe barevné, dobrej jakosti, zhotovuje 1 kus po 65, 70, 75 kr., sukenky pre dietky po 30 kr. doberkou zasiela:

Adolf Jelínek

v Lísku, p. Jimramov. (Morava)

Kto zkúsi, stálym odberateľom zostane.

„Potravný Spolok“ v SKALICI

objednáva a má na predaj

V Á P N O

a

UMELÉ HNOJIVA

tak tiež k jarnému obdobiu

S E M E N Á

dátelinové, bylinové, kvetné všetkých druhov, atď.

Jozef Lidl Brno, Morava

Orelská ulice číslo 7.

Prísazný znalec c. k. zemského súdu.

Prvá česká továrna výroba hudobných nástrojov.

VELKOSKLAD:

pian, pianin a harmonií zo všetkých prednejších tovární českých i cudzozemských.

Hudobné nástroje

pre hudobné sbory, kostoly, divadlá v najväčšom vybere a najnižších cenách.

Cenník na požiadanie zdarma.

Vývoz do všetkých dielov sveta.

Ve prospech Ústředni Matice školské.

Humpolecké súkna**a lodny. Dámske lodny.**

Módne látky oblekové, látky na svrchníky a havolky, z čistej ovčej vlny v ľavých cenách odporúčuje:

KAREL KOČIAN,
súkenícky a prvý zasielateľský obchod
v Humpolci. 34

Vzorky k nahliadnutiu zasielajú sa franco.

Kostolné sviece,

pravé voskové, polvoskové,

stearinové hladké i krásnené,

stĺpky, sviečky obetné a

stromkové,

sviečky stearinové a parafínové tabulové,

vozové lampášové,

všetky druhy voskového zbožia,

tiež perník struhací,

a jemný zákuskový,

doporučuje najodbornejší závod kontinentu, firmy

V. Zbořil a syn

první moravská továrna na voskové zbožie a perník.

v Bystřici pod Hostýnem (Morava.)

Založeno r. 1858.

Odborné vyvedenie: z L'ublane, Maria Cell, MI. Boleelavi, Parize, Dojenu Côte d' Or, Litomerie, Prahy atď.

Kávu

Žiadajte v potravných spolkoch a u kresť. obchodníkov.

len od známej kresť. firmy

B. ROSENKRANC**V PRAHE.**

priamy dovoz zo zámorských krajov najlepších a jemnochtutných druhov.

Zastupuje: **A. Burian Brno.**

39 Vinterhollerovo nám. 19.

Slavným Patronátom a všetkým cirkvám

uctive odporúčam svoju dielňu

ku stavbe nových

ORGANOV

ktoré zhotovujem vo všetkých rozmeroch a sústavách jako: kuželové, rohové, Mechanicko-pneumatické, alebo obyčajne zášubkové systémy. Organy mnou stavané vyznačujú sa zv. steplnozvučným a ľubezným hlasom. Prijímam opravy všetkých starších organov. Za solidnú a dokonalú prácu ručím.

Ceny najľahšie.

Ján Štefek a Synovia.

Organári.

v Búr. sv. Mikuláši.

Vysvedčenia sú k nahliadnutiu. 14

Každá sporivá gazdina používa

KOLINSKEJ**Kávovej Prísady SO SOKOLOM**

a dociely tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej kávy.

Továrny: v Kolíne a v Prostejove. (Morava.)

Pozor!

Voz nový, prostredný 50 kg. ťažké ose, a jeden voz upotrebovaný v dobrom stave, ďalej železné pluhy

má na predaj**Ignác Korčák** kováčský majster
v Holiši, proti váhe.**Mydlo „Palacký“**

je najlepšou českou výrobkou.

Práca ľahká účinnok prekvapujúci!

Prádko biele ako sneh!

Ján Vilímek,

továrň na mydla v LIPNIKU nad Bečvou. (Morava.)

